

LANDSKAPSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Landskapslag om Ålands statistik- och utredningsbyrå

1992-93

nr 37

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar en ny landskapslag om Ålands statistik- och utredningsbyrå. Lagen har i huvudsak samma innehåll som den landskapslag om Ålands statistik- och utredningsbyrå som lagtinget antog den 20 januari 1993 (Fr nr 8/1992-93) och vars 4 § 2 mom. 3 punkt Republikens president förordnat förfalla.

MOTIVERING

Den 24 november 1992 överlämnade landskapsstyrelsen en framställning till landstinget med förslag till landskapslag om Ålands utrednings- och statistikbyrå samt landskapslag angående ändring av landskapslagen om fysisk och ekonomisk planering (1992-93 Lt-Ls framst. nr 8). Med anledning av framställningen antog lagtinget den 20 januari 1993 landskapslagen om Ålands statistik- och utredningsbyrå. Lagen skulle träda i kraft den 1 juni 1993. Emellertid förordnade Republikens president att lagens 4 § 2 mom. 3 punkten skall förfalla. Republikens presidents skrivelse till landskapsstyrelsen med meddelande om att 4 § 2 mom. 3 punkten landskapslagen om Ålands statistik- och utredningsbyrå förordnats att förfalla är sålydande:

"Till Ålands landskapsstyrelse

Ålands lagting har den 20 januari 1993 fattat beslut om antagande av landskapslag om Ålands statistik- och utredningsbyrå. Enligt landskapslagen har Ålands statistik- och utredningsbyrå till uppgift att verka som statistikmyndighet i landskapet samt att bedriva utredningsverksamhet. Byrån leds av en direktion och är underställd landskapsstyrelsen.

Enligt 18 § 24 punkten självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om statistik om förhållandena i landskapet och enligt 1 punkten i samma paragraf har landskapet också lagstiftningsbehörighet i fråga om myndigheter och inrättningar som lyder under landskapsstyrelsen.

Direktionen skall enligt 4 § 2 mom. 3 punkten i landskapslagen besluta om vilka prestationer som är avgiftsbelagda och storleken på avgifterna. Enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen har lagtinget lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapet tillkommande tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, landskapet tillkommande närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet samt kommunerna tillkommande skatter. I 44 §, som gäller landskapets budget, ingår en hänvisning till 18 § 5 punkten. Dessa lagrum ger enligt självstyrelselagens förarbeten uttryck för den i 61 och 62 §§ regeringsformen ingående allmänna principen, enligt vilken om skatt samt om grunderna för avgifter för myndigheters prestationer skall stadgas genom lag. Eftersom den förevarande landskapslagen medger direktionen rätt att fritt bestämma om vilka prestationer som är avgiftsbelagda och storleken på avgifterna, har lagtinget på denna punkt överskridit sin lagstiftningsbehörighet.

Med hänvisning till det ovan sagda har Jag, efter att ha inhämtat utlåtande av Ålandsdelegationen och högsta domstolen, med stöd av 19 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland beslutat förordna att 4 § 2 mom. 3 punkten i den förevarande landskapslagen skall förfalla. Till övriga delar har Jag funnit att något hinder för att landskapslagen träder i kraft inte föreligger.

Helsingfors, i statsrådet den 28 maj 1993

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t
Mauno Koivisto

Justitieminister Hannele Pokka"

Såsom framgår av den ovan citerade skrivelsen var orsaken till att 4 § 2 mom. 3 punkten i landskapslagen om Ålands statistik- och utredningsbyrå förordnats förfalla att enligt förarbetena till 18 § 5 punkten och 44 § självstyrelselagen ger bestämmelserna uttryck för den i 61 och 62 §§ regeringsformen ingående allmänna principen, enligt vilken om grunderna för avgifter för myndigheters prestationer skall stadgas genom lag. Eftersom direktionen enligt landskapslagen fritt kunde bestämma om vilka prestationer som är avgiftsbelagda och storleken på avgifterna hade lagtinget på denna punkt överskridit sin lagstiftningsbehörighet.

I landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet (27/93) anges de allmänna grunderna för när landskapsstyrelsens och underlydande myndigheters prestationer skall vara avgiftsbelagda och för storleken av de avgifter som uppbärs för prestationerna. Lagen trädde i kraft den 1 juli 1993. Sålunda finns i gällande landskapslagstiftning numera de grunder som enligt presidentens skrivelse saknades i landskapslagen om Ålands statistik- och utredningsbyrå.

Enligt landskapsstyrelsens uppfattning finns det fortfarande behov av att ge ekonomiska sekretariatet en ställning inom landskapets organisation som tillfredställer de krav som bör ställas på en enhet som skall producera kvalificerat beslutsunderlag för landskapsstyrelsen och lagtinget samt att ekonomiska sekretariatet omvandlas till en myndighet som handhar statistikarbetet i landskapet enligt de grunder som lagtinget tidigare beslutat. En ny framställning i ärendet föreslås därför. Lagförslaget överensstämmer med den av lagtinget antagna landskapslag om Ålands statistik- och utredningsbyrå dock så att ikraftträdelsebestämmelsen föreslås lämnad öppen för landskapsstyrelsens avgörande.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

L A N D S K A P S L A G
om Ålands statistik- och utredningsbyrå

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 §

Ålands statistik- och utredningsbyrå har till uppgift att verka som statistikmyndighet i landskapet samt att bedriva utredningsverksamhet.

Byrån leds av en direktion och är underställd landskapsstyrelsen.

2 §

Direktionen har minst fem och högst sju medlemmar. Landskapsstyrelsen utser medlemmarna för högst fyra år samt utser en av medlemmarna i landskapsstyrelsen till ordförande. Direktionen utser en vice ordförande inom sig.

Direktionsmedlemmarna kan frånträda sina uppdrag innan mandattiden utgår. Landskapsstyrelsen kan skilja direktionen eller en medlem i direktionen från uppdraget.

Landskapsstyrelsen bestämmer arvoden för direktionens medlemmar.

3 §

Direktionen är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden och tre andra medlemmar är närvarande.

Som direktionens beslut gäller den åsikt som majoriteten har omfattat. Om rösterna faller lika gäller den åsikt som ordföranden eller vice ordföranden omfattar.

Budgetförslag och verksamhetsplan föredras av chefen för byrån. Om handläggningen av övriga ärenden i direktionen bestämmer direktionen.

Om jäv för medlem och föredragande gäller vad om jäv är stadgat för medlem av landskapsstyrelsen och föredragande.

4 §

På förslag av direktionen uppställer landskapsstyrelsen målen för byråns verksamhet.

Direktionen leder och övervakar byråns verksamhet samt beslutar

- 1) om byråns allmänna verksamhetslinjer samt om inriktningen av servicen och den övriga verksamheten,
- 2) om byråns budgetförslag och verksamhetsplan,
- 3) om vilka prestationer som är avgiftsbelagda och storleken på avgifterna,
- 4) om arbetsordning för byrån samt
- 5) om andra ärenden som är av principiell betydelse för byrån.

5 §

Chefen för byrån utvecklar byråns verksamhet och svarar för att målen uppnås.

Chefen avgör de ärenden som ankommer på byrån och som inte avgörs av direktionen eller i arbetsordningen har uppdragits åt någon annan tjänsteman för avgörande.

6 §

Chefen för byrån utnämns av landskapsstyrelsen. Utnämningen kan ske för viss tid. Vid förhinder för chefen förordnar landskapsstyrelsen en ställföreträdare. Övriga tjänster besätts samt tillfällig personal och personal i arbetsavtalsförhållande anställs av direktionen, om inte detta i arbetsordningen har uppdragits åt chefen för byrån.

Inom ramen för upptagna anslag kan byrån med direktionens godkännande anlita sakkunniga och konsulter för vissa uppdrag.

7 §

Denna lag träder i kraft den

De tjänster som vid denna lags ikraftträdande finns vid ekonomiska sekretariatet överförs till byrån. Innehavarna av tjänsterna överflyttas, om de samtycker, till motsvarande uppgifter vid byrån samt bibehåller sina förmåner och har samma skyldigheter som i sina tidigare anställningsförhållanden.

Av verkställigheten av denna lag förutsatta åtgärder får vidtas före ikraftträdandet.

Mariehamn den 8 september 1993

V i c e l a n t r å d

Harriet Lindeman

Lagberedningssekreterare

Tomas Lundberg